

نام درس: آمار احتمال ۲

رشته تحصیلی و کد درس: علوم کامپیوتر

۱۱۱۷۰۷۸

کد سری سؤال: دو (۲)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

امام علی^(ع): برتری مردم به یکدیگر، به دانش‌ها و خردهاست؛ نه به ثروت‌ها و تبارها.

۱. اگر X دارای توزیع نمایی به صورت $f(x) = \begin{cases} e^{-x}, & x > 0 \\ 0, & \text{سایر جاها} \end{cases}$ باشد، چگالی احتمال متغیر تصادفی $Y = \sqrt{X}$ عبارت

است از:

$$g(y) = \begin{cases} 2ye^{-y^2}, & y > 0 \\ 0, & \text{سایر} \end{cases} \quad \text{ب.}$$

$$g(y) = \begin{cases} 2e^{-y^2}, & y > 0 \\ 0, & \text{سایر} \end{cases} \quad \text{الف.}$$

$$g(y) = \begin{cases} ye^{-y^2}, & y > 0 \\ 0, & \text{سایر جاها} \end{cases} \quad \text{د.}$$

$$g(y) = \begin{cases} 2ye^{y^2}, & y > 0 \\ 0, & \text{سایر} \end{cases} \quad \text{ج.}$$

۲. اگر متغیر تصادفی پیوسته X با $Y = -X$ هم توزیع باشد آن‌گاه:

ب. X باید دارای توزیع $N(0, 1)$ باشد.

$$F_X(x) < 1 - F_X(x) \quad \text{الف.}$$

$$F_X(x) + F_X(-x) = 1 \quad \text{د.}$$

$$F_X(x) < 1 - F_X(-x) \quad \text{ج.}$$

۳. متغیر تصادفی X با چگالی احتمال: $f(x) = 4x^3, 0 < x < 1$ مفروض است. در این صورت چگالی احتمال $y = -2\ln(X^4)$ عبارت است از:

الف. نمایی با میانگین یک ب. کای ۲، با ۲ درجه آزادی ج. $N(0, 1)$ د. گاما با پارامترهای ۲ و ۳

۴. اگر $y = \min(X_1, X_2, X_3)$ و X_i ها مستقل از یکدیگر بوده و دارای توزیع نمایی با میانگین ۲ باشند. آن‌گاه $E(y)$ برابر است با:

$$\frac{1}{2} \quad \text{د.}$$

$$\frac{2}{3} \quad \text{ج.}$$

$$\frac{3}{2} \quad \text{ب.}$$

الف. ۶

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵
زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ⊗ ندارد ○

نام درس: آمار احتمال ۲
رشته تحصیلی و گنبد درس: علوم کامپیوتر
۱۱۱۷۰۷۸
گنبد سری سؤال: دو (۲)

استفاده از ماشین حساب مجاز است.

۵. اگر $X_1, X_2, \dots, X_n$ نمونه‌ای تصادفی به اندازه ۱۶ از یک توزیع نرمال با میانگین μ باشد در این صورت توزیع احتمال:

$$U = \frac{16(\bar{X} - \mu)^2}{\sum_{i=1}^{16} (X_i - \bar{X})^2}$$

د. $t_{(14)}$

ج. $F(1, 15)$

ب. $t_{(15)}$

الف. $F(1, 14)$

۶. فرض کنید X_1, X_2 دو متغیر تصادفی مستقل، نرمال استاندارد باشند. در این صورت توزیع: $y = \frac{(X_1 + X_2)^2}{(X_1 - X_2)^2}$ عبارت است از:

د. $\chi^2_{(2)}$

ج. $F(1, 1)$

ب. $t_{(2)}$

الف. $\chi^2_{(1)}$

۷. برای نمونه‌ای به اندازه n از جامعه‌ای نرمال با واریانس σ^2 ، واریانس توزیع نمونه‌گیری، S^2 عبارت است از:

د. $\frac{2\sigma^2}{n-1}$

ج. $\frac{2\sigma^2}{n-1}$

ب. $\frac{\sigma^2}{n-1}$

الف. σ^2

۸. بر اساس نمونه‌ای مرکب از ۲ مشاهده، مستقل، از یک توزیع دو برآورد کننده ناریب μ به صورت:

$$T_1 = 0.4X_1 + 0.6X_2 \text{ و } T_2 = aX_1 + bX_2 \text{ را در نظر می‌گیریم. مقادیر } a, b \text{ برای این که کارایی } T_1 \text{ نسبت به } T_2 \text{ برابر}$$

شود، عبارتند از: $\frac{125}{117}$

د. $a = \frac{1}{2}, b = \frac{1}{2}$

ج. $a = \frac{5}{6}, b = \frac{1}{6}$

ب. $a = \frac{1}{4}, b = \frac{3}{4}$

الف. $a = \frac{1}{3}, b = \frac{2}{3}$

۹. اگر $X_1, X_2, \dots, X_n$ نمونه‌ای تصادفی n تایی از توزیع نرمال با میانگین μ و واریانس σ^2 باشد که در آن μ معلوم و σ^2

نامعلوم است، کدامیک از متغیرهای تصادفی زیر یک آماره نام دارد؟

د. $\bar{X}^2 + \sigma^2$

ج. $(n-1)S^2 / \sigma^2$

ب. $\sqrt{n}(\bar{X} - \mu) / \sigma$

الف. $\sqrt{n}(\bar{X} - \mu) / S$

۱۰. اگر $X_1, X_2, \dots, X_n$ نمونه‌ای تصادفی از جامعه یکنواخت در فاصله $(0, \beta)$ باشد، آن‌گاه برآورد کننده‌ای ناریب برای β عبارت

است از: $(Y_n : n \text{ امین آماره ترتیبی})$

د. $\frac{Y_n}{n+1}$

ج. $\frac{n+1}{n} Y_n$

ب. $\frac{n}{n+1} Y_n$

الف. Y_n

نام درس: آمار احتمال ۲

رشته تحصیلی و کد درس: علوم کامپیوتر

۱۱۱۷۰۷۸

کد سری سؤال: دو (۲)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

۱۱. تابع چگالی احتمال متغیر تصادفی X عبارت است از:

$$f(x) = \begin{cases} \theta e^{-\theta x}, & \theta > 0, x > 0 \\ 0 & \text{سایر} \end{cases}$$

با استفاده از یک نمونه تصادفی برآوردگر گشتاوری θ عبارت است از:

الف. $\bar{X}$ ب. $e^{\bar{X}}$ ج. $\sqrt{\bar{X}}$ د. $\frac{1}{\bar{X}}$

۱۲. فرض کنید $X_1, X_2, \dots, X_n$ نمونه‌ای تصادفی n تایی از توزیعی با تابع چگالی احتمال زیر باشد.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\theta}{1-\theta} \cdot x & \text{و } \theta < x < 1, \theta > 0 \\ 0 & \text{سایر} \end{cases}$$

در این صورت برآوردگر درست‌نمایی ماکسیمم $\theta (MLE)$ عبارت است از:

الف. $(\prod_{i=1}^n X_i)^{\frac{1}{n}}$ ب. $Y_n = \max(X_1, \dots, X_n)$

ج. $Y_1 = \min(X_1, \dots, X_n)$ د. $\frac{Y_1 + Y_n}{n}$

۱۳. نمونه تصادفی ۱۰۰ تایی با میانگین $\bar{X}$ از توزیعی دلخواه با میانگین μ و واریانس ۴ در نظر می‌گیریم. اگر فاصله $(\bar{x} - 0.8, \bar{x} + 0.8)$ یک فاصله اطمینان برای پارامتر μ باشد، ضریب اطمینان تقریباً برابر است با:

الف. ۰   ب. $\frac{1}{2}$ ج. ۱   د. $\frac{1}{4}$

۱۴. با فرض نرمال و مستقل بودن، توزیع‌هائی که ۲ نمونه تصادفی ۳۲ تایی از آن‌ها، انتخاب شده است، نتایج زیر حاصل شده است.

$$1) n_1 = 32, \bar{x}_1 = 8, S_1^2 = 4.5$$

$$2) n_2 = 32, \bar{x}_2 = 6.5, S_2^2 = 2$$

با فرض $\sigma_1 = \sigma_2$ ، یک فاصله اطمینان ۹۵٪ برای تفاضل میانگین‌ها، یعنی: $\mu_1 - \mu_2$ عبارت است از:

الف. $1/5 \pm 0.45 t_{(60, \%5)}$ ب. $1/5 \pm 0.45 t_{(62, \%25)}$

ج. $1/5 \pm 0.45 t_{(60, \%25)}$ د. $1/5 \pm 0.45 t_{(62, \%5)}$

نام درس: آمار احتمال ۲

رشته تحصیلی و گد درس: علوم کامپیوتر

۱۱۱۷۰۷۸

گد سری سؤال: دو (۲)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ●

۱۵. متغیر تصادفی: $X \sim N(0, \sigma^2)$ مفروض است و نمونه تصادفی $X_1, X_2, \dots, X_n$ را در نظر می‌گیریم و می‌خواهیم به ازایفرض: $H_0: \sigma \geq 1$ را در برابر $H_1: \sigma < 1$ انجام دهیم. اگر مناسب‌ترین آماره آزمون را در این مسأله بکار ببریمناحیه بحرانی، کدامیک از موارد زیر است؟ $\chi^2_{0/05} = 3.841$, $\chi^2_{0/95} = 5.991$ الف. $[0, 7]$ ب. $(-\infty, 0.1]$ ج. $[0, 5.991]$ د. $[0, 5.06]$ ۱۶. فرض می‌کنیم مدل احتمالی متغیر تصادفی X به صورت زیر باشد:

X	۱	۲	۳
$P(X = x)$	$\frac{1-\theta}{3}$	$\frac{\theta}{3}$	$\frac{2}{3}$

بر اساس یک مشاهده می‌خواهیم فرض $H_0: \theta = \frac{1}{3}$ را در برابر $H_1: \theta = \frac{2}{3}$ آزمون کنیم، اگر ناحیه رد به صورت $X = 2, 3$ باشد

احتمال خطای نوع دوم آزمون برابر است با:

الف. $\frac{1}{3}$ ب. $\frac{2}{3}$ ج. $\frac{1}{9}$ د. $\frac{5}{9}$

۱۷. یک نمونه تصادفی ۳۲ تایی از یک جامعه نرمال دارای واریانس نمونه‌ای، برابر ۱۰/۲۴ شده است. یک فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای

 σ عبارت است از: $(Z_{0/05} = 1.64, \chi^2_{0/975}(31) = 16.79, \chi^2_{0/025}(31) = 46.79)$ $(Z_{0/025} = 1.96)$ الف. $(2.6, 4.35)$ ب. $(2.57, 4.35)$ ج. $(2.6, 4.24)$ د. $(2.57, 4.24)$

۱۸. از جامعه‌ای نرمال چند نمونه بگیریم تا بتوانیم با ۹۵ درصد اطمینان بگوئیم میانگین جامعه در فاصله (۴ و ۲) قرار دارد (با فرض این

که واریانس جامعه $Z_{0/025} = 2$ و ۴ باشد)

الف. ۲ ب. ۴ ج. ۱۶ د. ۲۵

۱۹. خطای نوع اول در آزمون فرض‌ها عبارت است از:

الف. قبول بنا حق فرض H_1 ب. قبول بنا حق فرض H_0 ج. رد بنا حق فرض H_1 د. رد بنا حق فرض H_0

۲۰. در یک نمونه‌گیری تصادفی ساده برای تعیین برآورد نسبت یک مشخصه، نمونه‌ای تصادفی به حجم ۲۰، انتخاب کرده‌ایم. اگر حجم

جامعه ۲۰۰ و نسبت مشخصه، در نمونه، ۰/۴ باشد، برآورد واریانس برآورد کننده نسبت برابر است با:

الف. ۰/۱۲ ب. ۰/۵ ج. $\frac{108}{9500}$ د. $\frac{9500}{108}$

نام درس: آمار احتمال ۲

رشته تحصیلی و کد درس: علوم کامپیوتر

۱۱۱۷۰۷۸

کد سری سؤال: دو (۲)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

سؤالات تشریحی

۱. فرض کنید X_1, X_p متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع نرمال استاندارد باشند. و $y_1 = X_1 + X_p$ و $y_p = \frac{X_1}{X_p}$ ، مطلوب است

تعیین چگالی توأم y_1, y_p و حاشیه‌های y_p ۱/۷۵نمره

۲. فرض کنید $X_1, X_p, X_n, \dots$ ، نمونه‌ای تصادفی از توزیعی با چگالی زیر باشد:

$$f(x, k) = \frac{\theta k^\theta}{x^{\theta+1}}, \quad x \geq k, \quad \theta > 0$$

الف. آماره بسنده‌ای برای θ بیابید.ب. برآورد درست‌نمایی ماکزیمم $\theta(MLE)$ را بیابید. ۱/۷۵نمره

۳. فرض کنید $X_1, X_p, X_n, \dots$ نمونه‌ای تصادفی از توزیع $P(\mu)$ (= پواسن با پارامتر $\mu = \lambda$) باشد. بهترین ناحیه بحرانی آزمون

فرض $H_0: \mu = \mu_0$ را در برابر $H_1: \mu = \mu_1$ ($\mu_1 > \mu_0$) بر اساس لم نیمن - پیرسن بیابید. ۱/۷۵نمره

۴. فرض کنید $X_1, X_n, \dots$ نمونه‌ای تصادفی n تایی از توزیع $U(0, \theta)$ (= یکنواخت) باشد اگر

$$T_p = \frac{n+1}{n} y_n, \quad T_1 = 2\bar{X}$$

مناسب‌ترند؟ ۱/۷۵نمره

۵. از نمونه‌های تصادفی مستقل به اندازه‌های $n_1 = 16$ ، $n_p = 21$ ، مقادیر $S_1^2 = 0.6$ ، $S_p^2 = 0.2$ به دست آمده است. یک فاصله

اطمینان ۹۵٪ برای نسبت واریانس‌ها بیابید. سپس، بر اساس آن، نتیجه بگیرید که آیا دو جامعه دارای واریانس برابرند یا خیر؟

با ذکر دلایل) ۱نمره

$$F_{0.95}(15, 20) = 2.2, \quad F_{0.95}(20, 15) = 2.33$$